

Нацрт

ЗАКОН

О изменама и допунама Закона о званичној статистици

Члан 1.

У Закону о званичној статистици („Службени гласник РС”, број 104/09), члан 1, став 2, реч: „регулишу” замењује се речју: „уређују”.

У истом ставу, после речи: „овим” додају се речи: „и/или другим”, а реч „законом” замењује се речју у облику множине „законима”.

У истом ставу, после речи: „статистике”, уместо запете ставља се тачка; синтагма: „као и одговорни произвођачи званичне статистике одређени другим законом” брише се.

Члан 2.

У члану 2, став 1, речи: „бројчане и репрезентативне” замењују се речима: „квантитативне и квалитативне”.

У ставу 2. реч: „публиковање” замењује се речју: „објављивање”.

Члан 3.

У члану 4, тачка 2) реч: „израду” замењује се речју „обраду”.

Тачка 3) мења се и гласи:

„Статистичко истраживање обухвата скуп активности које се односе на прикупљање, обраду, чување и анализу података и информација о масовним појавама које су дефинисане у члану 2. Закона, при чему се примењују научни и етички принципи (представља метод систематског прикупљања података непосредно од извештајних јединица и искључиво у статистичке сврхе).”

У тачки 4) после речи: „који” брише се реч: „се” и додају се речи: „садржи уређени скуп питања, а”, а после речи „користи” додаје се реч: „се”.

Тачка 12) се мења и гласи:

„Административни извори података јесу евиденције, регистри, базе и други скупови података о правним и физичким лицима, које, на основу посебних закона, успостављају и одржавају поједини државни органи, организације и институције.”

После тачке 12 додаје се нова тачка 12а, која гласи:

12а) „Административни податак је податак преузет од административног извора.”

У досадашњој тачки 13), која постаје тачка 14), после речи: „и” додаје се реч: „њиховим”, а после речи: „обележјима” ставља се тачка, а бришу се речи: „јединицама посматрања”.

Члан 4.

Члан 5. мења се и гласи:

„Званична статистика се заснива на заједничким стандардима, званичним дефиницијама и основним начелима, са следећим значењима:

1) Начело **професионалне независности** значи да су за доношење одлука о дефиницијама, методима прикупљања и обраде података, садржају и роковима објављивања статистичких резултата надлежни искључиво одговорни произвођачи званичне статистике, независно од утицаја политичких или интересних група, административних органа и тела, појединаца или приватног сектора.

2) Начело **непристрасности** подразумева да се статистички подаци морају развијати, производити и дисеминирати на неутралан начин, као и да се према свим корисницима мора једнако поступати.

3) Начело **објективности** значи да се статистички подаци морају развијати, производити и дисеминирати на систематичан, поуздан и објективан начин, при чему се примењују професионални и етички стандарди, као и да примењене политике и праксе морају бити транспарентне корисницима и даваоцима података.

4) Начело **посвећености квалитету** огледа се у томе да активности и методи који се односе на прикупљање, обраду и дисеминацију статистичких података буду усклађени са важећим професионалним стандардима, научним методима и принципима професионалне етике, како би статистички резултати што веродостојније одражавали посматране појаве.

5) Начело **статистичке поверљивости** подразумева заштиту података који се односе на појединачну статистичку јединицу, без обзира на то да ли се они прикупљају непосредно, приликом спровођења званичних статистичких истраживања, или посредно, из административних или других извора. Суштина овог начела јесте да одговорни произвођачи званичне статистике могу да користе индивидуалне податке искључиво у статистичке сврхе. Начело статистичке поверљивости се не односи на податке органа државне управе као

статистичких јединица. Статистички податак се, у складу са овим начелом, не може користити као основ за остваривање права или стварање обавезе извештајној јединици.

6) Начело **рационалности** се односи на оптимално коришћење свих расположивих ресурса и смањење оптерећености извештајних јединица, као и на то да обим посла и трошкови неопходни за прикупљање статистичких података треба да буду сразмерни значају резултата.

7) Начело **јавности** значи да су сви резултати – обрађени подаци званичне статистике, као и све информације о примењеним методима и изворима података које користе одговорни произвођачи званичне статистике – јавни и истовремено доступни свим корисницима.

При развијању, производњи и дисеминацији података званичне статистике мора се водити рачуна о међународним препорукама и примерима добре праксе.”

Члан 5.

После члана 5. додаје се назив члана и члан 5а, који гласи:

„Управљање квалитетом

Члан 5а

Подаци званичне статистике прикупљају се, производе и дисеминирају на основу једнообразних стандарда и метода како би се осигурао квалитет резултата. У том смислу примењују се следећи критеријуми квалитета:

- 1) **релевантност** – односи се на степен у коме статистички подаци задовољавају тренутне и потенцијалне потребе корисника;
- 2) **тачност** – односи се на приближност процена непознатим правим вредностима;
- 3) **правовременост** – указује на период између доступности информација и догађаја или појаве коју подаци описују;
- 4) **поштовање датума објављивања** – односи се на време које протекне од датума објављивања података до циљног датума (датум до којег је требало да подаци буду достављени);
- 5) **доступност и разумљивост** – указују на услове и модалитете под којима корисници могу да прибаве, користе и тумаче податке;
- 6) **упоредивост** – представља меру утицаја разлика код примењених статистичких концепата, алата за мерење и поступака у којима се статистички подаци упоређују између различитих географских области, секторских домена или у времену;

7) **кохерентност** – односи се на адекватност података за њихово поуздано повезивање на различите начине и за различите намене.”

Члан 6.

У члану 6, тачка 1) се мења и гласи: „Државни завод за статистику”.

У тачки 3), после речи „Београда”, ставља се интерпункцијски знак тачка са запетом (;), а речи и црта: „ – за територију града Београда” бришу се.

Члан 7.

Назив члана 7. и члан 7. мењају се и гласе:

„Државни завод за статистику

Члан 7.

Државни завод за статистику (у даљем тексту: Завод) је самосталан и независан државни орган који обавља послове у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона, задужен за професионално обављање статистичких активности заснованих на петогодишњем статистичком програму и годишњим примењивим плановима.

Завод је самостални правни субјект и функционално је независан од било ког државног органа.

Завод је главни произвођач и дисеминатор званичних статистичких податка, као и одговорни стручни носилац, организатор и координатор система званичне статистике у Републици Србији који представља званичну статистику Републике Србије у међународном статистичком систему.

Ради обављања статистичких активности на терену, Завод образује организационе јединице изван седишта Завода које немају својство правног лица.

Унутрашње уређење, начин рада, начин планирања, обављања послова и друга питања од значаја за рад Завода ближе се уређују Статутом Завода, који доноси Одбор директора.

Број запослених, назив и опис послова, услови за обављање тих послова, као и овлашћења и одговорности уређују се Правилником о систематизацији радних места коју доноси Одбор директора.”

Члан 8.

После члана 7. додају се наслов и чланови: 7а, 7б, 7в, 7г, 7д, 7е, 7ж, 7з и 7и који гласе:

„Органи, начин избора и мандат

Члан 7а

Завод има председника, Одбор директора, помоћнике директора, саветнике директора и службе.

Заводом руководи Одбор директора, који има седам чланова, укључујући председника Одбора.

Завод представља и заступа председник Одбора директора, који је истовремено генерални директор Завода, а у случају његове спречености, заменик председника Одбора директора. Председник Одбора директора, односно заменик председника када врши његову функцију, може, у целини или делимично, пренети функцију заступања Завода на другог члана Одбора директора само на основу одлуке Одбора директора.

Председника и чланове Одбора директора бира и разрешава Народна скупштина, на предлог надлежног радног тела Народне скупштине. Предлог за избор председника и чланова Одбора директора утврђује одбор Народне скупштине, надлежан за именовања на основу кандидатура за које су овлашћени да поднесу Председник Републике Србије за четири члана Одбора директора (председника Одбора и три члана Одбора директора) и Председник Владе за три члана одбора директора, на основу стручних знања и искустава које кандидати имају, а која су од значаја за обављање послова из надлежности Завода.

Чланови Одбора директора бирају се на мандат од пет година на начин и по поступку утврђеном овим законом, с могућношћу реизбора за још један мандат.

Заменика председника бира Одбор директора од преосталих чланова Одбора.

Мандати чланова Одбора директора почињу даном ступања на дужност, а дан ступања на дужност утврђује се одлуком о именовању.

Одлука о именовању се објављује у „Службеном гласнику РС”.

Услови за избор

Члан 7б

За члана Одбора директора може бити изабрано лице које испуњава следеће услове:

- да је држављанин Републике Србије и да има пребивалиште на територији Републике Србије;
- да је стекло високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету;
- да има најмање десет година радног искуства у струци;

- да му раније није престајао радни однос у државном органу због теже повреде дужности из радног односа;
- да није осуђивано за извршење кривичног дела које га чини недостојним за обављање ове функције.

Начин одређивања плате

Члан 7в

Одбор директора Завода за свој рад одговара Народној скупштини.

Председник и чланови Одбора директора имају право на плату, накнаде и друга примања у складу са законом.

Председник Одбора директора има право на основну плату која се одређује множењем основице за обрачун и исплату плате и коефицијента који припада првој групи положаја, увећану за 30%.

Заменик и чланови Одбора директора имају право на основну плату која се одређује множењем основице за обрачун и исплату плате и коефицијента који припада првој групи положаја.

Престанак мандата

Члан 7г

Мандат члана Одбора директора Завода престаје:

- протеком времена на које је изабран;
- смрћу;
- разрешењем.

Члан Одбора директора биће разрешен дужности у следећим случајевима:

- на лични захтев;
- ако трајно изгуби способност обављања дужности;
- ако је спречен да обавља дужност у времену дужем од шест месеци;
- ако наступе околности због којих више не испуњава услове за избор;
- ако занемарује или несавесно обавља своје дужности тако да су наступиле веће сметње у обављању послова Завода;
- ако буде правоснажно осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање ове функције.

Постојање разлога за разрешење члана Одбора директора пре истека мандата утврђује надлежни одбор Народне скупштине за избор и именовање, по иницијативи за разрешење, поднетој од стране председника или било ког члана Одбора директора.

Одлуку о разрешењу члана Одбора доноси Народна скупштина.

Избор новог члана

Члан 7д

У случају престанка мандата члана Одбора директора, избор новог члана обавља се на начин прописан чланом 9. Закона (члан 7а). Одбор директора је дужан да поднесе иницијативу за покретање поступка за избор новог члана Одбора директора Одбору Народне скупштине, надлежном за именовања, најкасније шест месеци пре истека мандата члана Одбора директора, односно најкасније у року од 30 дана од престанка мандата члана Одбора директора из других разлога.

Одбор директора не може пуноважно одлучивати ако број његових чланова због престанка мандата падне испод четири.

Надлежност Одбора директора

Члан 7ђ

У оквиру своје надлежности, Одбор директора обавља следеће послове:

- доноси петогодишњи статистички програм и годишње планове званичне статистике,
- доноси финансијски план Завода,
- утврђује завршни рачун,
- доноси годишњи извештај о раду Завода,
- доноси подзаконске акте из области статистике и
- доноси Пословник о раду.

Надлежност председника Одбора директора

Члан 7е

Председник Одбора директора је истовремено и генерални директор Завода.

У оквиру своје надлежности, као председник Одбора обавља следеће послове:

- представља и заступа Завод,
- предлаже Одбору директора годишњи финансијски план Завода,
- подноси Одбору директора годишњи извештај о раду Завода,
- одлучује о радноправним питањима у Заводу и у вези са тим доноси одлуке и
- обавља и друге послове одређене законом.

У оквиру своје надлежности, као генерални директор обавља следеће послове:

- одобрава и усмерава распоред послова из надлежности завода тако што утврђује и спроводи програм рада,
- даје наредбе и усмерава употребу средстава,
- одлучује о методима, стандардима и процедурама за реализацију статистичких истраживања,
- доноси инструкције у вези спровођења статистичких истраживања,
- одређује садржај и време објављивања статистичких саопштења,
- обавља друге послове у складу са овим законом.

Надлежност заменика председника Одбора директора

Члан 7ж

У оквиру своје надлежности, као заменик председника Одбора обавља следеће послове:

- замењује председника Одбора директора у случају његове спречености,
- у случају превременог престанка функције председника Одбора директора, обавља функцију председника Одбора директора до избора новог председника и
- обавља и друге послове које му повери председник Одбора директора.

Надлежност и одређивање плате помоћника директора

Члан 7з

У оквиру своје надлежности, помоћници директора обављају следеће послове:

- руководе заокруженом облашћу рада за коју се образује сектор,
- пружају стручна упутства, усмеравају и надзиру рад унутрашњих јединица у оквиру сектора,
- припремају стратешка документа у оквиру области за коју су надлежни.

Помоћници директора имају право на основну плату која се одређује множењем основице за обрачун и исплату плате и коефицијента који припада државном службенику у четвртој групи положаја.

Надлежност и одређивање плате саветника директора

Члан 7и

У оквиру своје надлежности, саветници директора обављају следеће послове:

- израда комплексних статистичких анализа,
- израда стандардних методологија и других стандарних статистичких решења,
- израда развојних алата за интегрисани статистички систем и
- израда система одрживих индикатора развоја.

Саветници директора имају право на основну плату која се одређује множењем основице за обрачун и исплату плате и коефицијента који припада државном службенику у петој групи положаја.”

Члан 9.

У члану 8. тачка 4. мења се и гласи:

„Завод обрађује резултате свих избора и референдума на државном нивоу као сервис Републичке изборне комисије.”

Члан 10.

Наслов члана 9. и члан 9. мењају се и гласе:

„Активности на заснивању административних извора и увођењу и вођењу административних регистара

Члан 9.

Завод учествује у свим активностима које се односе на заснивање нових или на промену постојећих административних извора података, или у активностима које се односе на изворе чији се подаци заснивају на сталном праћењу и посматрању, а релевантни су за званичну статистику.

Посебан вид административних извора су административни регистри. Завод учествује у методолошким активностима на увођењу и вођењу административних регистара на државном нивоу, који су од посебног значаја за обезбеђивање података у процесу доношења одлука на највишем нивоу (председник, Народна скупштина, Влада и њихова радна тела).

Ова активност се састоји у активном учешћу Завода приликом успостављања регистара и суштинских промена њиховог садржаја, а с циљем примене јединствених дефиниција, идентификација и класификација.

Завод, приликом коришћења података, има слободан и директан приступ регистрима наведеним у претходном ставу, а ради брзе и квалитетне обраде података и давања информација за ефикасно доношење одлука на највишем нивоу.”

Члан 11.

Члан 10. мења се и гласи:

„Председник Одбора директора, као генерални директор, дужан је да штити професионални кредибилитет званичне статистике, нарочито онда када је тај кредибилитет угрожен утицајима непрофесионалног карактера.”

Члан 12.

Члан 11. мења се и гласи:

„Средства за обављање послова из надлежности Завода прописаних овим законом обезбеђују се у буџету Републике Србије и из других извора у складу са законом.

Завод може обављати послове из сопствене делатности и остваривати приходе, под условом да не штети обављању послова за које је основан.

Из финансијских средстава остварених активностима из става 2 овог члана измирују се расходи који настају приликом реализације тих активности, а евентуални вишак прихода користи се за развој Завода и званичне статистике.

Извор средстава за финансирање Завода могу бити и донације које се реализују у складу са уговором са донатором.”

Члан 13.

Члан 13. мења се и гласи:

„Савет за статистику Републике Србије (у даљем тексту: Савет) је основно саветодавно тело Одбора директора и интегрални је део система званичне статистике који се бави стратешким питањима званичне статистике.

Основна улога Савета је да прати задовољавање потреба најширег круга корисника и остварење и заштиту права давалаца података.”

Члан 14.

Члан 15. мења се и гласи:

„Савет има девет чланова.

Чланове Савета именује председник Одбора директора Завода, уз сагласност Одбора, на период од четири године.

Председник Одбора директора је члан Савета по положају.

Чланови Савета су: један члан представник Народне скупштине (на предлог председника Народне скупштине), два члана представника Владе и министарства (на предлог председника Владе), један члан представник Народне банке Србије (на предлог

гувернера Народне банке Србије), један члан представник научноистраживачких института (на предлог Националног савета за научни и технолошки развој), један члан представник образовних институција (на предлог Националног савета за високо образовање), један члан представник послодаваца (на предлог Привредне коморе), и један члан Савета који се именује на предлог Статистичког друштва Србије.”

Члан 15.

У члану 16, после речи: „раду” додају се речи: „Савета за статистику”.

Члан 16.

Члан 17. мења се и гласи:

„Савет се финансира из средстава Завода”.

Члан 17.

У члану 18, став 2, реч: „Влада” замењују се речима: „Одбор директора Завода”.

Члан 18.

У члану 23. речи: „доставља Влади на разматрање и одлучивање, а Влада упућује Извештај Народној скупштини” замењују се речима: „доставља се Народној скупштини”.

Члан 19.

У члану 24, став 1, после речи: „података” додају се речи: „одговарајућег садржаја и квалитета”.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи: „Завод има слободан и директан приступ административним регистрима или административним изворима наведеним у претходном ставу у сврху производње званичне статистике, а ради брзе и квалитетне обраде података и давања информација.”

Став 2. постаје став 3.

Члан 20.

У члану 27. речи: „директор Завода” замењују се речима: „председник Одбора директора”, а реч: „проценитељима” замењује се речима: „пописивачима, сниматељима цена”.

Члан 21.

У члану 29 , став 2, после речи „информише”, додају се речи „Народну скупштину и”.

Члан 22.

У члану 32, став 2. се брише, а досадашњи став 3. постаје став 2.

Члан 23.

У члану 35, став 1. и став 2, речи: „директор Завода” замењују се речима „председник Одбора директора”.

У ставу 1. реч : „у циљу” замењује се речју: „ ради”.

Члан 24.

У члану 36. речи: „директор Завода” замењују се речима „председник Одбора директора”.

Члан 25.

Члан 37. мења се и гласи:

„У циљу рационалног спровођења активности званичне статистике, Завод има право да формира, развија и одржава статистичке регистре који се могу користити само у статистичке сврхе.

Председник Одбора директора доноси пропис којим се ближе уређују питања која се односе на формирање, развој, одржавање и употребу статистичких регистара.”

Члан 26.

У члану 38, став 2. се мења и гласи:

„Тражене податке из административних извора државни органи, организације и институције дужни су да, без накнаде, доставе Заводу.“

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Услови коришћења и повезивања индивидуалних података из различитих извора морају бити у складу са законима који регулишу заштиту личних података, односно информације о личности“.

Члан 27.

У члану 42, после става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

„Завод има право да јавно реагује у случају да су објављени статистички подаци злоупотребљени и погрешно тумачени, а који би као такви могли утицати на јавно мњење“.

Члан 28.

У члану 45. брише се став 4 са тачкама 1), 2), 3) и 4).

Члан 29.

У члану 47, ставу 2, реч: „вршењу“ замењује се речју: „обављању“.

Члан 30.

У члану 49. речи: „директор Завода“ замењују се речима: „председник Одбора директора“, а реч: „економских“ замењује се речју: „извештајних“.

Члан 31.

После главе X додаје се глава Ха, наслови и чланови 51а, 51б, 51ц, 51д који гласе:

„Ха. РАДНОПРАВНЕ ОДРЕДБЕ

Радноправни положај Одбора директора

51а

Члан Одбора директора је функционер Завода.

Акт о ступању и акт о престанку функције члана Одбора доноси Народна Скупштина.

У погледу других права, дужности и одговорности чланова Одбора директора, примењују се одредбе прописа којима су уређена права изабраних лица.

Радноправни положај помоћника директора

51б

Статутом Завода се одређује број сектора, односно, број помоћника директора.
Помоћник директора радни однос у Заводу заснива у складу са Статутом Завода.
Акт о именовању и разрешењу помоћника директора доноси Одбор директора у складу са Статутом.
Одлука из става 3 овог члана је коначна.

Радно правни однос саветника директора

51ц

Број саветника одређује се актом Завода.
Саветник директора радни однос у Заводу заснива у складу са Статутом Завода.
Акт о именовању и разрешењу саветника директора доноси Одбор директора у складу са Статутом.
Одлука из става 3 овог члана је коначна.

Радноправни положај запослених у службама

51д

Лице које ради у Заводу има радноправни положај, који важи за запослене у државним органима.
Решење о заснивању и престанку радног односа у Заводу доноси председник Одбора директора као генерални директор.
Лице које ради у службама Завода има право на плату, која износи најмање онолико колико износи плата по прописима којима се утврђују плате у државним органима.
У погледу других примања и права запослених у службама Завода, примењују се прописи, који ова права запослених уређују за запослене у државним органима.”

Прелазне и завршне одредбе

Члан 32.

Даном ступања на снагу овог закона, Републички завод за статистику, образован Законом о министарствима („Службени гласник РС”, број 44/14), наставља рад према одредбама овог закона као Државни завод за статистику.

Државни завод за статистику преузима од Републичког завода за статистику запослене и постављена лица, као и права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву за обављање послова утврђених овим законом.

Државни службеници и намештеници Завода настављају рад на пословима на којима су затечени, односно на другим пословима и задржавају плате према досадашњим прописима, до доношења решења о распоређивању на радна места, према Правилнику из члана 7, став 6 овог Закона.

Члан 33.

Статут Завода донеће се у року од три месеци од дана ступања на снагу овога закона.

До доношења акта из става 1 овог члана примењиваће се досадашња акта.

Члан 34.

Правилник о систематизацији радних места у Заводу донеће се у року од 60 дана од дана ступања на снагу Статута Завода.

Члан 35.

Директор Завода наставља са радом до избора председника Одбора директора према одредбама овога закона.

Изузетно од члана 9. овог Закона (нови члан 7а, став 4), први Одбор директора биће изабран тако што ће три члана бити именована са мандатом од пет година, два са мандатом од три године и два са мандатом од једне године, како би се одржао континуитет управљања.

Члан 36.

Институције из члана 14, став 4. овог закона, дужне су да предложе своје представнике Савета у року од 30 дана од дана ступања на снагу овога закона.

Члан 37.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС”.

